

Қиёмат яқин қолғанда тилсиз нарсаларнинг тилга кириши

15:20 / 02 октябрь 3009

هُللا يَضْرِبُ رُؤْيَرُه يَبْأَنَعُ
هُللا يَلْصَبُ نَلَانَعُونَعُ
عُلْبَتْ «لَا قَمَلَسَوْه يَلَعُ
بَاهَيْ وَأَبَاهِنَكَاسَمَلَا.
دُواهُ وُبَأَوْ مَلْسُمُه أَورَ
كَشُوْيِ «هُظْفَلَوْ
يَلِإِ اُورَصَاحُيْ نَأَنَوْمَلْسُمَلَا

دَعْبَأْ نُوكَي تَحَّةَنِي دَمْلَا
جَالَسْ مِهْجَلَاسَمْ

Абу Ҳурайрадан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Масканлар Иҳоб ёки Яҳобгача етади», дедилар».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилғанлар. Абу Довуднинг лафзида:

«Келажакда мусулмонлар Мадинаға қамал қилинадилар, ҳаттоқи әнг узоқ чегаралари Салоҳ бўлиб қолади», дейилган.

Шарҳ: Иҳоб – Мадинаи Мунавварадан бир неча мил узоқликдаги жой. Салоҳ эса Хайбарнинг паст тарафидаги жойнинг номи.

Қиёмат яқынлашганда Ислом диёрлари хароб бўлиб, мусулмонлар Мадинаи Мунавварага қочиб бораверадилар. Улар устидан ўрнатилган қамал торайиб бориб, чегара Салоҳ деган жой бўлиб қолади.

هُلْلَاهُلْصِيْبُنْلَاهُنَّعَوْ
أَدَبٌ» بَلْأَقَمَلَسَوْهُلَعَ
دُوْعَيَسَوْ، أَبَيَرَغُمَلَسِإِلَاهُ
يَبُوْطَفُ، أَبَيَرَغُأَدَبُأَمَكُ
مُلْسُمُهَاوَرُ . «أَبَرْعَلَلُ
يَذِمْرَتَلَأَوْ

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Ислом ғариф ҳолда бошланган ва келажакда худди бошланган пайтидек, ғариф ҳолга қайтади. Ғарибларга яхшилик бўлсин!**» дедилар».

Муслим ва Термизий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ислом янги тарқала бошлаганда мусулмонларнинг сони ҳам, уларнинг куч ва имкониятлари ҳам жуда оз бўлган. Қиёмат яқин қолганда ҳам яна ўша биринчи даврга ўхшаган ғариф ҳолга қайтилади. Ўшандаги ғариф мусулмонлар ер юзидағи энг яхши одамлар бўлиб қоладилар.

هُل ل ا يَل ص ه ل ل ا ل و س ر ل ا ق
ن ي د ل ا ن ا م ل س و ي ل ع
ز ر ا ت ا م ك ر ا ج ح ل ا ي ل ا ز ر ا ي ل
ن ل ق ع ي ل و ، ا و ح ح ي ل ا ي ح ل ا
ل ق ع م ر ا ج ح ل ا ن م ن ي د ل ا
ن ا ل ب ح ل ا س ا ر ن م ي و ر ا ل ا
ع ح ر ي و ، ا ب ي ر غ ا د ب ن ي د ل ا
ء ا ب ر ع ل ل ي ب و ط ا ف ، ا ب ي ر غ
د س ف ا م ن و ح ل ص ي ن ي د ل ا

لَا يَدْعُ بِنَمْسَانٍ لَا يَتْنَسِّبْ نَمْسَانٌ لَا.

«Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: «Илон уясиға жамлангандек, дин Ҳижозга жамланади. Тоғ әчкилари тоғни қароргоҳ қилиб олганидек, дин ўзи учун Ҳижозни қароргоҳ қилиб олади. Дин ғариб ҳолда бошланган, ғариб ҳолга қайтади. Мендан кейин одамлар бузиб юборган суннатимни ислоҳ қиласиган ғарифларга яхшилик бўлсин!»

لَا يَدْعُ هَلَلًا يَضْرِسَنَأْ نَعْ
نَمْ هُتْعَمَسْ أَثْيَدَحْ مُكْثَدَحْ أَ
هَلَلًا يَلْصَهَلَلَلَوْسَرَ
هَبْ مُكْثَدَحْ يَأْلَمَلَسَوْهَيَلَعْ
وْلُوسَرَلَاقْ لَاقْ يَدْعُبْ دَحَأْ
هَيَلَعْهَلَلَا يَلْصَهَلَلَ
طَأْرَشَأْنَمْ نِإِ» مَلَسَوْ
مُلْعَلَعَفْرِيْنَأْ ظَاعَسَلَا
وُشْفَيَوْهَجَلَرَهَظَيَوْ
رَمْخَلَبَرْشُتَوْهَانَزَلَا

لَقَيْ وُءَسْنَلِرْتْكَيْ و
نُوكَيْ تَحْ لَجَرْلَا
دِحْ وُمَيْقَةَ أَرْمَانِي سَمَخْل

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Илмнинг кўтарилиши, жаҳолатнинг зоҳир бўлиши, зинонинг тарқалиши, хамрнинг ичилиши, аёллар кўп, эркаклар кам бўлиб, элликта аёлга битта эркак бошлиқ бўлиши ҳам Қиёматнинг аломатларидандир», дедилар».

لَلِي ضَرِدِيَعَسِيْبَأَنَعْ
لَلِي صَيْبَنِلِرَنْهُنَعْ
يَذْلَأَوْ لَاقَ مَلَسَوْهُيَلَعْ
مُوقَتِ الْهَدِيبِيْسْفَنْ
مَلَكُتِ تَحْ عَاسِلَا
تَحَوْهَسْنِلِأَعْبَسَلَا
هَطَوْسُهَبَذَعَلْجَرْلِمَلَكُتْ

وَهُدِّيَ الْمُرْتَلَةَ الْأَلْثَلَى هَذِهِ وَرَأَى
أَمْبَادَهُ الْمُلْهَأَةَ الْدَّرَحَأَامِبَادَهُ
وَأَرْشَكَ الْعَنْلَى كَارْشَوَ

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: «Жоним қўлида бўлган Зот ила қасамки, йиртқичлар инсонга гапирмай туриб, кишига қамчисининг учи, кавшининг или гапирмасдан туриб, оёғи ундан кейин унинг аҳли нима қилганининг хабарини бермай туриб, Қиёмат қойим бўлмайди».

Ушбу учта ҳадисни Термизий ривоят қилған.

Шарҳ: Бу ҳадиси шарифда хабари келган Қиёмат яқин қолганда тилсиз нарсаларнинг тилга киришини уламолар икки хил таъвил қилғанлар.

Бириңчиси – одамлар фисқу фасодга берилиб, гуноҳларга ботиб кетганидан уларга йиртқич ҳайвон ҳам, жонсиз нарсалар ҳам, ҳатто ўзининг тана аъзолари ҳам танбек берадиган бўлиб қолар экан.

Иккинчиси – динни ушлаган одам кам қолганлигидан ҳар бир диндор бандар карамат соҳибига айланиб қолар экан. Унга ҳайвон ҳам, жонсиз нарсалар ҳам ва ўзининг тана аъзолари ҳам керакли гапларни айтиб турадиган бўлиб қолар экан.

نَأْوَنْعُهْلَلَا يَضَرَّرَذَيْبَأْنَعْ
هْيَلَعُهْلَلَا يَلَصَيْبَنَلَا
نُورَدَتَأْ» : مْوَيَلَاقَ مَلَسَوْ

؟»سْمِش لـ هـدـه بـهـذـت نـيـأ
هـمـلـعـأ هـلـوـسـرـوـهـلـلـا :اـوـلـأـقـ
هـيـتـحـ يـرـجـتـ هـدـهـنـإ« :لـأـقـ
هـهـرـقـتـسـمـ يـلـإـيـهـتـنـتـ
=هـدـجـأـسـ رـخـتـفـ شـرـغـلـأـتـحـتـ
لـأـقـيـ هـيـتـحـ كـلـذـكـلـأـزـتـ ـلـفـ
هـثـيـحـ نـمـ يـعـجـرـاـ يـعـفـتـرـاـهـلـ
هـجـبـصـتـفـ عـجـرـتـفـ تـئـجـ
هـيـرـجـتـ مـمـثـ ـأـهـعـلـ طـمـنـمـ ةـعـلـأـطـ
هـهـرـقـتـسـمـ يـلـإـيـهـتـنـتـ هـيـتـحـ
=هـدـجـأـسـ رـخـتـفـ شـرـغـلـأـتـحـتـ
لـأـقـيـ هـيـتـحـ كـلـذـكـلـأـزـتـ ـلـوـ
هـثـيـحـ نـمـ يـعـجـرـاـ يـعـفـتـرـاـهـلـ

وَحْبُصْتَفْعُجْرَتَفِتْئِج
يَرْجَتْمُثْأِعْلَطْمُنْمَةَعْلَاط
أَهْنُمُسْأَانِلْأُرْكْنَتْسَيْأَل
يَلِإِيَهَتْنَتْتَحْأَيْيَش
شْرَغْلَاٰتْخَتْكَأَذْأَهْرَقَتْسُم
يَعْفَتْرَاٰهَلْلَاقْيَف
كَبْرَعْمُنْمَةَعْلَاطِيَحْبُصَأَ
نْمَةَعْلَاطُحْبُصْتَف
هَلِلْأُلْوُسَرَلْلَاقَف ، «أَهْبْرَعْم
مَلَسَوْهَيَلَعْهَلِلَاٰيَلَص
كَأَذْ؟ مُكَأَذْيَتَمَنْوَرَدَتْأ»

أَوْقَبْلُمِنْءَامَنَتْتَكْنُلَمْإِيمَنْهَانْفَسًايَنْفَعْلَا نِيَح

نَأْخِيْش لُّهْ وَر . خَيْرًا إِيمَنْهَا فِي كَسْبَتْ

يَذْمِرْت لَوْ^و^ش

Абу Зар розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Бир куни Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Бу қуёш қаёққа
кетишини биласизларми?**» дедилар. «Аллоҳ ва Унинг расули
билувчироқ», дейишди. У зот шундай дедилар: «**У ўзининг Арш остидаги
қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра саждага йиқилиб,
«Кўтарил, келган ерингга қайт!**» дейилмагунча ўшандоқ
тураверади. Кейин чиқадиган жойидан чиқади. Кейин ўзининг Арш
остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра саждага
йиқилиб, «**Кўтарил, келган ерингга қайт!**» дейилмагунча ўшандоқ
тураверади. Кейин яна чиқадиган жойидан чиқади. Сўнгра яна
юради. Одамлар ундан ҳеч нарсани инкор қилмайдилар. У ўша Арш
остидаги ўз қароргоҳига боради. Ниҳоят, унга «**Кўтарил,
мағрибингдан чиқ!**» дейилади. Шунда у мағрибидан чиқади». Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Ўша қачон бўлади,
биласизларми? Бу - олдин иймон келтирмаган ёки иймонида
яхшилик касб қилмаган ҳеч бир жонга иймони наф бермайдиган
пайтда бўлади**», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилганлар.

يَضَرْ وَرْمَعْ نْبَهْ لَدْبَعْ نَعْ
نْمُتْظَفَحْ لَأَقْنْعْ لَلْ
لَلْ لَصْلَلْ وَسَرْ

مَلْ أَثْيَرَ حَمَلَ سَوْهِيَلَعْ
لُوقَيْهُتْعَمَسْ دُعَبُهَسْنَأْ:
عُولُطْ جَوْرُخْ تَأْيَالَلَوْأَنِإْ
جَوْرُخْ وَاهِبْرَعَمْ نَمْسْمَشَلَا
هَحْضَسْ آنَلَا هَلَعَهَبَادَلَا
لَبَقْ تَنَأَكَمَهُيَأْوَ
هَلَعَهَرُخْلَافَاهِتَبَحَاصَ
مَلْسُمْهَأَورَهَبَيَرَقَاهِرَثِإْ
هَلَلَهَذْبَعَلَاقَهَدَارَهَدُواهَهُبَأْوَ
هَلَزْنُمَلَهَبُتْلَهَأَرَقَيَهَنَأَكَوَ
عُولُطْ جَوْرُخْ نَمَهَلَهَوَأَنَظَأْوَ
اهِبْرَعَمْ نَمْسْمَشَلَا.

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан бир ҳадис ёд олиб, ҳеч ёдимдан чиқармадим. У зотнинг шундай деганларини эшитганман:

«Аломатларнинг биринчи чиқадигани - қуёшнинг мағрибдан чиқиши, чошгоҳ пайтида эса доббанинг - жониворнинг чиқишидир. Қайси бири олдин чиқса, дарров бунисининг орқасидан кейингиси чиқади».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилганлар.

Абу Довуд: «Абдуллоҳ нозил қилинган китобларни ўқир эди. У «Менимча, олдин чиқадигани - қуёшнинг мағрибидан чиқишидир», деди», деб зиёда қилган.

نِإِنْ‌أَمْ‌يِإِلْ‌ا يَفِ‌مُلْ‌سُمْ‌لَو
نَمَيِإِلْ‌ا نَمْ‌حَيِرُ‌ثَغْ‌بَيِهِلْ‌ا
عَدَتْ‌أَلْ‌فِ‌رِيَخْ‌لَأِنْ‌مَنِيِلْ‌ا
بَحْ‌لَأَقْ‌ثَمْ‌هُبْ‌لَقِيَفِ‌أَدَحَ
تَضَبَقْ‌أَلْ‌إِنْ‌أَمِيِإِنْ‌مْ

Муслимнинг «Иймон» бобидаги ривоятида «Аллоҳ Ямандан ипакдан ҳам майин шамол юборади, у қалбида ачитқи уруғи оғирлигича иймони бор бирорта инсонни қолдирмай қабз қиласди», дейилган.

مُوقَتْ‌أَلْ‌«ِنْ‌يَخْ‌يِشْ‌لَو
رَأْرَشْ‌يَلَعْ‌أَلْ‌عَسْ‌لَأ
سَانْ‌لَا

Икки шайхнинг ривоятида «**Қиёмат фақат ёмон одамлар устида қоим бўлади**», дейилган.

نَعْنَعُ هُللا يَضْرَسَنْأَنْعَ
يَلْعُهُللا يَلْصِي بَنْلَا
مُوقَتْ أَلْ «لَاقَ مَلَسَوْ
يَفَلَاقْيِي أَلْ يَتَحْقِّي سَلَا
أَوْرَ .» هُللا يَضْرَالَا
يَذْمِرْتَلَأَوْ مَلْسُمْ.

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Ер юзида «Аллоҳ, Аллоҳ» дейиши йўқ бўлмай туриб, Қиёмат қойим бўлмайди**», дедилар».

Муслим ва Термизий ривоят қилганлар.

نَأَنْعَهُللا يَضْرَفْيَذْحَنْعَ
هُللا يَلْصِهِللا وَسَرْ
مُوقَتْ أَلْ «لَاقَ مَلَسَوْيَلْعَ
دَغْسَنْوُكَي يَتَحْقِّي سَلَا

نْبَأْ عَلْكُلْ آيْنُ دَلَابِ سَانْلَا^۱ يَذْمُرْتَلْ أَوْرَ .» عَلْكُلْ^۲

Хузайфа розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Пасткашнинг ўғли пасткаш дунёдаги энг саодатли одам бўлмай туриб Қиёмат қойим бўлмайди**», дедилар».

Термизий ривоят қилган.

Шарҳ: Қиёмат жуда ҳам яқин қолганда Ямандан чиққан шамол туфайли барча мусулмонлар вафот этадилар. Шундан кейингина Қиёмат қойим бўлади.

Мана, Қиёматнинг барча аломатлари айтиб ўтилди. Баъзи уламоларимиз бу аломатларнинг тартибини билиш учун ҳаракат қилиб кўрганлар. Аммо ҳамма аломатларнинг бирин-кетин келиш тартиби қандоқ бўлишини англаш қийин бўлган. Натижада «Қиёмат аломатларининг биринчиси - Расулуллоҳ алайҳиссаломнинг пайғамбар этиб юборилишлари, охиргиси эса Ямандан чиқадиган шамол экан», деган хуносага келганлар.

«Фитналар ва Қиёмат аломатлари» китобидан